

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Kopiji

dopisov se ne vračajo.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od čveterostopne peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

GORICA

Št. 101.

V Gorici, v torek dne 20. decembra 1910.

Leto XII.

Družabno življenje v Gorici.

Tudi to mora služiti „Edinosti“, da se more nekoliko počohati po dr. Gregorčiču. Je že več časa, da smo čitali v njej dopis iz Gorice, v katerem toži neki „A. Š.“ o „vedno odurnejših oblikah bratomornega boja na Goriškem.“ Ker je ta dopis zlobno tendenciozno zavil, kakor da bi bile one „vedno odurnejše oblike“ delo dr. Gregorčiča, in ker nima drugega namena, nego navaliti na dr. Gregorčiča eno laž in eno kleveto več, ker je prečrtal načrt Gregorinove goriške politike, si hočemo onega „A. Š.“ nekoliko privoščiti, tembolj, ker se vidi, da se v dopisu presneto malo briga za tuk. družabno življenje, pač pa ga na želodcu grozno tiščijo „Gregorčičevi pristaši, ki se bratijo (!) z irredentariji in mečejo slov. poslance ven iz zbornice, da-si je bila volitev pravilna in brez protesta.“ Da, da, Gregorinov fijaško v dež. zboru je povod onega dopisčiča, „vedno odurnejše oblike bratomornega boja“ so mu le pretveza.

Ta „A. Š.“ mora biti torej ali velik zlobnež, ali pa velik nevednež (novinec) v zadevi svojega dopisa. Dr. Gregorčič ni nikdar (kot duhovnik) zvrševal kakega posebnega vpliva na tuk. družabno življenje, odločno pa nobenega, odkar sta Tuma-Gabršček ustvarila liberalizem na Goriškem. Če se hoče torej o vplivu na tuk. družabno življenje govoriti, je treba postaviti dr. Gregorčiča docela v ozadje, v ospredje pa onā dva ustvaritelja goriškega liberalizma, Tuma-Gabrščka. Ta dva si namreč nista organizirala nove stranke po vzorcu drugih političnih strank, pač pa podobno organizaciji nekdanjih karbonarskih družb na Laškem. Nasilnost je bil znak te liberalne strankarske organizacije, in organizacijsko delovanje je bilo tako intenzivno, da bi mu popolen uspeh ne bil mogel izostati, če je bil smoter moralen. Ali liberalizem se je bojeval za n epošteno stvar, zato mu ni mogla pomagati še tako izvrstna organizacija.

Liberalna organizatorja sta razposlala koj v pričetku svojim zaupnikom

na deželo ukaz: Vsa društva morajo priti v naše liberalne roke, in tistemu društvu, ki se temu upre, je napovedati neizprosni boj in bojkot. Ta ukaz se je začel najprej z vso brezobzirnostjo uveljavljati v Gorici. Liberalci so si začeli osvojevati slovenska društva, takim pa, ki se niso dala kar tako izhitra podvreči, so začeli ljuto nasprotovati in ustanavljati konkurenčna društva. Ta „rodoljubni“ boj so vodili liberalni prvaki, vršila ga je pa nerazsodna mladina. Najljutejše naskoke je prestajala tuk. Čitalnica, ki se jim je več let ustavljal. Kakih sredstev so se zoper njo posluževali liberalni nasilniki, ve, kdor je takrat „Sočo“ čital, da, liberalni bojkot je imela Čitalnica na vratu celo takrat, ko je uprizarjala prireditve v dobrodelne namene. Značilno je dejstvo, da so ti liberalni petelini ostajali člani Čitalnice, a vendar zoper njo rili in ruli. Med najhujšimi je bil eden, ki je zdaj politično in socijalno mrtev, kateremu torej nič ne škodujemo, če ga zdaj imenujemo. Ta je Rudolf Konjedič, ki je, kakor znano, pobegnil iz Avstrije, ker se je zbal sodišča, da bi ga preveč ne odlikovalo za njegovo prevzorno gospodarstvo pri propali „Mizarski zadrugi“ solkanski. Ta je bil določen za načelnika prednjih straž naskakujoče liberalne mladine. Njemu je bilo izročeno bojkotiranje čitalničnih plesov. Dohajal je k plesom nadzorovat moško mladino. Imel jo je — kakor se pravi — na vrvi. Dovoljeval ji je tudi milostno, da se je nekoliko zasukala; ali ko se je napovedala četvorka, ko se je imelo konstatirati, koliko je plesalcev, takrat je prišel čas „rodoljubnega“ dela za velikega Rudolfa, in poklical je litrone rujnega vinca (saj je imel denarja kot peska!) in povabil iz dvorane krdelo svojih graničarjev. „Soča“ pa je drugi dan zmagonosno poročala: Sinoči so v klerikalni Čitalnici plesali kadriljo sami stari dedci s starimi škatljami.

Ta slučaj — če tudi kot izrezan iz pristnega kmečkega bahača — je veleznačilen za način uveljavljanja liberalne organizacije. Liberalni organizatorji niso polagali toliko važnosti na dejstvo: da bi bili skušali s svojim političnim programom in z javnimi nastopi pridobivati pristašev, ampak oni so izigrali

družbo proti družbi, društvo proti društvu, posegaje tako celo v zasebno družinsko življenje in lučaje bakljo prepira in razpora celo med člane iste družine. Pri tem delu jih je vspreodno podpirala „Soča“, ki je vršila nalogo blatenja in smešenja onih oseb, ki so se osmelile, kazati se nasprotne liberalnim diktatorjem in teroristom. In kako se je mladina naslajala na psovkih, ki so se usipale na „žrtve“ „Sočine“!! Celo ljudskoškolski otročaji so se učili „Sočinih“ psovki in jih ponavljali na javnih ulicah za osebami, katerim jih je „Soča“ nadela. Kar je čutilo liberalno, to se je vedlo toli brezobzirno, kot da bi bilo znorelo. Tako n. pr. je v deželni zbornici — ko je bil neki naš poslanec z laškimi in slovenskimi liberalnimi glasovi izključen — prvi zavpil „živio“ neki liberalni akademik, ki je bil mnogo let intimen hišni prijatelj poslančeve družine, da, podivjanost nahujskane mladine je šla tako daleč, da so celo na javni ulici pijuvali pred damami iz družine izključenega našega poslanca!!!

No, dični „Edinosti“ „A. Š.“! Ali Vi vsega tega ne veste? Kje ste bili takrat? Prenašali ste baje takrat kosti svojega rojstva po visoki šoli v Kopru ali v Gradcu ali na Dunaju. Kaj pisarite torej o stvareh, katerih ne začetka, ne provzročiteljev ne poznate?! Kako morete biti tako zlobni, da nalagate na rovas dr. Gregorčiču drugih pregrehe, katerim je bil dr. Gregorčič le žrtev!? — Laž je, da se vsi „klerikalni“ privrženci dr. Gregorčiča ogibljejo „Jelena“. Ogibljejo se ga le tisti, katere je Gabršček v „Soči“ opljuval, ki ne morejo torej zahajati tje, kjer se en Gabršček šopiri. Ogibljejo se „Jelena“ že več let tudi liberalci, ker nahajajo drugod cenejo in boljjo postrežbo. V „Central“ pa ni hodil in ne hodi noben liberalci in to v sled strankinega priporočila, ki se je tudi takrat uveljavljalo, ko je v „Centralu“ krčmaril slovenski domačin.

Naša delegacija je glasovala za izključenje Gabrščekovo, ker hoče v zbornici delati in ne se pripraviti. Slov. liberalna delegacija je pa pred leti z istimi „irredentariji“ glasovala za izključenje našega poslanca. In naš poslanec bi bil po svojih izrednih zmožnostih in skušnjah zbornično delovanje uspešno

podpiral!! — Gospod „A. Š.“ naj torej očitane „divjega strankarskega besnenja“ lepo shrani za one, ki so edini provzročili in zakrivilij „bratomorni“ boj na Goriškem“!

Dopisi.

Kostanjevica na Krasu. (Zmaga na celi črti — poraz liberalcev.) Toliko zaželjene in težko pričakovane občinske volitve so se iztekle za našo „inteligenco“ Fakin & Com. in njih pristaše jako neugodno. Padli so tako, da bolj niso mogli. Ko se je nenadoma razširila vest, da je c. kr. okr. glavarstvo razpisalo občinske volitve, so se začeli v liberalni kovačnici iznova kovati načrti, kako bi strmoglavili očko župana in njim neljubega starega Lekina in vse one, ki so po njih slepi razumnosti na potu občnemu napredku in dobremu gospodarstvu. V nedeljo, tik pred volitvami, se je izvedelo, da bo nek shod ali veliki govor, katerega bo držal naš „veleučeni“ Fakin, človek, ki je prišel med nas pred 2 letoma, in ki misli, da je poklican, da mora svoj nos povsod utikati, tudi v stvari, ki bi ga ne mogle prav nič brigati. Čudno se mora vsakemu treznomislečemu občinarju zdeti, ko dopisnik „Soče“ št. 138. trdi, da je bilo ljudstvo zelo veselo, ko je bil Fakin nameravan za upravitelja. Če je to res, je bila vesela le Zorka, ki bi se pod njegovim gospodstvom bolj prosto gibala; drug pa ni bil nihče vesel. Ravno isto velja tudi trgovcu Burinu, katerega ima Fakin za največega dobrotnika občine. Koliko je na tem resnice, mora bitko gledati sedaj, ko so mu zato kostanjski volilci obrnili hrbet. Očka župan je dobil lepo število glasov, njegov ljubi Burin pa zelo malo, skoro najmanj. Ali ni to ljudska sodba? Ali se ni tudi tukaj pokazalo, da kdor sam sebe povikšuje, prazno glavo oznanuje, in kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade? Tako se je zgodilo umazanemu dopisunu „Soče“, ki ima največje veselje, če komu škoduje, in ljudi, ki mu niso nič na poti, zamehuje, in žali in zavida najmanjši grižljaj, ker bi rad vse sam požrl in spravil v svojo malho.

Ženitev Jakoba Zaletela.

Veseloigra v dveh dejanjih.

Spisal: Dragotin Lamurčan.

(Dalje).

Jakob: Da, g. stric. Klančarjevo Ivanko bi rad vzel, pa, pa...

Dr. Zaletel: No, le povej, nikar se me ne boj!

Jakob: (Zase.) Sedaj, ko je čas govoriti, pa mi noče beseda iz grla. Ko bi bil vsaj Tomaž tukaj. (Glasno.) Vzel bi jo, vzel, pa ne vem, če me bo hotela. Delati ji ne bo treba veliko, kozo bo molzla. (Zase.) Kaj tako neumno blebetam. (Glasno.) Jaz bi jo že vzel, ko bi imel denar!

Dr. Zaletel: (Zase.) Aha, denar mu manjka. (Glasno.) Ljubi moj, imaš kaj premoženja?

Jakob: Imam vrt, bajto in dobro molzno kozo!

Dr. Zaletel: To je vse premalo, ljubi moj Jakob. Samo s kozo in vrtom ne bosta mogla živeti. Še sam zase

menda nimaš dovolj, potem pa bosta dva stradala.

Jakob: Nam boste pa vi, g. stric kaj denarja dali, zato sem prišel sem v Trst!

Dr. Zaletel: (Zase.) Se mi je zdelo, da bo kaj tacega! (Glasno.) Dragi Jakob, ali si že vso stvar dobro premislil?

Jakob: Seveda sem, g. stric, pa mi je še Tomaž, čevljar, nasvetoval, naj še vas vprašam za svet. (Zase.) Nekaj bo že, saj nisem prišel zastonj v Trst!

Dr. Zaletel: Jaz bi ti nekaj svetoval, Jakob, če me boš ubogal!

Jakob: Rad vas bom ubogal, g. stric!

Dr. Zaletel: Glej! Jakob, okoli petdeset let imaš, do sedaj si živel brez žene, boš še tudi lahko dalje. Premoženja imaš malo; pridejo slabe letine, za slučaj še otroci, s čim boš preživljal družino. Najboljše bo, če ostaneš sam. Čemu siliš v zakon, ko ti ni treba. Sedaj živiš brez skrbi. Imaš svojo kozo, bajto in vrt. Nimaš nobenih stroškov.

V družini so vedno stroški, pride bolezen, ena stvar ali druga. Le sam ostani, Jakob, ne napraljaj si nepotrebnih skrbi in živi v miru, kar je najbolj pametno!

Jakob: Vi lahko govorite, g. stric, ki imate denar in služabnike, da vam strežejo, a jaz nimam nikogar.

Dr. Zaletel: To je vse prav, ljubi moj! A za svojo osebo bi jaz ne potreboval služabnikov. Služabnike pa moram imeti, ker pridejo raznovrstni ljudje k meni, da jih sprejmejo, kadar mene ni doma!

Jakob: Vi ne veste, kaj se pravi biti sam, kuhati mu nima kdo, prati in v boleznih streči. Lepo je, če se ima ženo. Eden z drugim se lahko kaj pomenita.

Dr. Zaletel: To je res! Ali veliko boljši je, če je človek sam. Česa ti manjka; sedaj živiš, kakor ptica pod nebom. (Zase.) Ženitev mu moram popolnoma iz glave izbiti, že tako je re-vež, če se oženi, bo še večji. In to je

tudi moja dolžnost, kaj se bo ženil, ko ni sposoben zato!

Jakob: Lepo v miru bova z Ivanko živela, pridete lahko nas obiskat, g. stric. (Zase.) Zakaj se je pa on oženil, če mu je tako lepo samemu živeti?

Dr. Zaletel: Ne ljubi se mi, na starost okoli hoditi, o prostih urah sem pa najraje sam! Čigava pa je prav za prav ta Ivanka, ki ti je pamet zmešala.

Jakob: Klančarjeva, pridna in lepa je, da nobena v vaši tako.

Dr. Zaletel: Sta se že zmenila, da se vzameta?

Jakob: Ne še! Pa mislim, da se bova v kratkem! Ko bi le denar imel?

Dr. Zaletel: Seveda denarja ti manjka! A jaz ti ga dam, če me boš ubogal.

Jakob: (Veselo.) Vse vas bom ubogal, kar mi ukažete, g. stric!

(Dalje pride.)

tem bode natančno pisala najbrže „Soča“, koje lastnik A. Gabršček je v hotelu krčmaril.

Shod društva „Skalnica“ minulo nedeljo v dvorani „Central“ se je jako lepo obnesel. Dvorana je bila zasedena po našem ženstvu. Govornik veleč. g. dr. A. Pavlica je govoril nad eno uro o velikem pomenu ljudskega štetja za goriške Slovence. Govorila je tudi g.čna Lukman prav lepo. Več o tem lepem shodu prinese „Prim. List“.

Pretep in uboj v Kozani — onega moža zaklali. — Iz Kozane nam poročajo: Minulo nedeljo popoldne so prišli liberalni biljanski in drnovski „Sokoli“ v Kozano v svrhu, da ustanove „Sokola“. „Pri Prinčiču“ se jih je zbralo domačih in drugih do 60. Kmalo potem se je pojavil prepir med liberalnimi „Sokoli“, kateremu je sledilo kamenjanje. Liberalci so se razdelili v dve gruči in so si jih dajali. A ni ostalo pri kamenjanju. Na svetlo je prišlo tudi rezilo, katero so rabili. **Napadli so namreč njih pristaša Henrika Debenjaka iz Kozane in mu z rezilom trebuh razparali tako hudo, da je umrl včeraj zvečer v goriški bolnišnici.** Aretiranih in v zapore prignanih je bilo uže več liberalnih mladeničev, med njimi tudi znani liberalni Jusa iz Drnovka. Sinoči so jih orožniki 8 povezali in spravili v Gorico. — Zaklani zapušča ženo in otroke. Naši ljudje so vse to opazovali in z glavami majali....

Zopot „sokolska“ izobrazba. — Iz Oseka nam poročajo, da je udaril Vincenc Usaj iz Oseka št. 19. svojega očeta ter ga do krvi ranil. Ranjeni oče je prišel k županu, kateri je seveda vso stvar naznanil c. kr. orožnikom v Šempasu. Nadebudni mladenič je moral nato v spremstvu dveh orožnikov uklenjen iti v boljše prostore v Gorico, kjer bo imel priložnost premišljevati, kaj sme početi s svojim očetom. Opozoriti moramo, da je omenjeni mladenič „Sokol“! G. dopisniku „Soče“ bi svetovali, da sporoči tudi ta slučaj uredništvu svojega lista, ko vendar tako rad sporoča razne novice!

Za narodni muzej. — Od zadnjega izkaza so darovali razne objekte sledeči gosposde: Velerodni g. Ivan Gyra, arheolog v Gorici, nam je doposlal brezplačno 15 oljnatih slik iz leta 1700, katere je naslikal dosedaj neznan goriški slikar. Gospodu Gyra je odbor za ta dar zares hvaležen, ker je on s tem pokazal, da se zanima za to novo kulturno podjetje. Odbor upa, da ga gosp. Gyra tudi v bodoče ne bode pozabil in še večkrat pokazal svojo velikodušnost. — Gosp. profesor Koštič nam je izročil dva stara avstrijska bankovca iz l. 1806 (10 fl.) in 1800 (1 fl.). Izrekamo tem potom gosp. profesorju svojo zahvalo in ob enem pripomnimo, da se društvo za prvi čas ne more postaviti na stališče, da bi sprejemalo edino le slovenske starine z Goriškega. Sprejeli bomo od slučaja do slučaja tudi druge kulturne predmete, kateri bodo tvorili pozneje svoj oddelek. Dalje smo prejeli od gosp. Fabčiča, tiskarnovodje v Gorici, japonski bajonet, katerega je prinesel gosp. Alojzij Krušič naravnost iz Port-Arturja. V nadi, da bomo v kratkem zopet lahko poročali o novih pridobitvah, izrekamo vsem darovalcem še enkrat srčno zahvalo in upamo, da bodo naši obilo posnematcev. Odbor.

Muzejsko društvo za Goriško naznanja, da se ustanovni občni zbor v pondeljek radi nepričakovanih ovir ni mogel vršiti; zato pa bo v četrtek zvečer ob 8. uri v hotelu pri „Treh kronah“.

Saj smo vedeli! — Namreč vedeli smo, da poreče „Soča“, da nima naš državni poslanec Fon nobene zasluge, da dobe naši vinogradniki namesto 10.000 — 50.000 K za brezobrestna posojila „Soči“ ne zamerimo prav nič, da tako piše. Še po godu nam je, kajti v takih slučajih je vedno nasprotno

resnica, kakor piše „Soča“. Še celo čudno se nam zdi, da ni prišla te zasluge Lojzetu Štreklju. Mogoče, da to še stori.

Retirirala je! — Pošteno smo stresli za ušesa „Sočo“, ker je opljuvala naše služkinje in potegnili smo se za njih čast. Seveda se je ustrašila in spoznala zmoto, in sedaj piše tudi ona, da so slovenske služkinje pridne. In kaj piše še! Čujte! Pravi, da ona ni pisala nič proti služkinjam v krščanskih društvih, marveč proti služkinjam v klerikalnih društvih. No, ali ni uže večkrat proglasila društvo „Skalnica“ za klerikalno društvo? Odgovori naj nam na to vprašanje!

Korak nazaj na polju liberalnega časopisja. — Celjski liberalni „Narodni dnevnik“ naznanja, da z novim letom preneha izhajati, pač pa da se združi s „Slovenskim Narodom“. Le ta pa naznanja, da z novim letom ne bode izhajal dvakrat na dan, marveč le enkrat. Kakor se vidi, slovensko ljudstvo ne mara liberalnih časnikov.

Veselica v Tomaju. Kakor smo uže omenili se bo vršila v šolskem zavodu „Elizabetišče“ v Tomaju na sv. Štefana dne 26., 27. t. m. in 1. jan. 1911 božična veselica, katero priredi dekliška šola „Elizabetišče“. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: 40 vin., sedež 1. vrste 1 K, II. vrste 60 vin. Pojo gojenke „Elizabetišča“. Preplačila se hvaležno sprejemajo v korist zavoda. Vspored: 1. Hribar: „Božična pesem“; 2. „Pozdrav“, govori Ravbar Marija; 3. Hribar: „Marijina pesem“; 4. „Marijin otrok“, igrokaz v 3 dejanjih s petjem in z živo pododo; 5. Med tem se poje in svira na harmonij: a) Ferjančič: „Marija tolažnica“; b) N. N.: „Ciganski otrok“; c) Belar: „Marijina“; 6. Božične in novoletne deklamacije; 7. Aljaž: „Sveta noč“ pesem; 8. „Na Bethlehemskih poljanah“. Božična igra v dveh dejanjih s petjem in z živimi slikami: a) „Pastirji pri jaslicah“; b) „Angelji z mučilnim orodjem pri spečem detetu“; 9. Pesmi med posameznimi dejanji: a) Sattner: „Pastirji iz spanja“; b) Dr. Chlondovski: „Podati hočem ti srce“; c) Hribar: „Spavaj dete“. Po dovršenem vspredu sledi šaljivo srečkanje z raznimi dobitki. Srečke se prodajajo po 10 vin. K obilni udeležbi vabi uljudno vodstvo „Elizabetišča“.

Saje so se vnele sinoči okoli 8. ure v dimniku tuk. mestne ženske bolnišnice. Pozvani gasilci so bili koj na mestu in so ogenj pogasili. Med meščani, med katere se je bliskoma raznesla vest, da gori v bolnišnici, nastal je velik strah.

Izpred sodišča. Tukajšnje okrožno kot kazensko sodišče je obsodilo 25 letnega mesarskega pomočnika Gustava Strausa iz Sv. Martina na Štajerskem, ki je dne 6. oktobra t. l. ukradel v ul. Dreossi g. Josipu Deklevi dvokolo v vrednosti 160 K, na šestmesečno trdno ječo. —

Isto sodišče je obsodilo na 7 dni strogega zopora s postom pekovskega pomočnika Jožefa Romanese iz Škodovake, ker je pokrit in s cigareto v ustih gledal, ko je šla na dan Vseh Vernih duš mimo njega procesija iz cerkve na pokopališče in se ni nič zmenil za to, ko ga je tamošnji duhovnik Corsig opominjal, naj se odkrije.

Obesil se je v Kazljah pri Štorjah dne 18. t. m. ob 1. uri pop, posestnik Fr. Seražin št. 48. Obesil se je na seniku za gredo, a tako, da je skoro sedel. Dlje časa že je močno popival in je bil vsled tega tudi nekoliko zmešan. Tudi onega dne se je bil opil. Zapustil je ženo in štiri nedorasle otroke v dobi od 2 do 9 let.

Za one, ki so podvrženi vojaški taksi. — V smislu zakona z dne 10. februarja 1907 št. 30 drž. zak. se morajo v mesecu januarju zglasiti pri dotičnem občinskem uradu vse one osebe, ki so podvržene plačevanju vojaške takse. Dotične zglasitve se vrše lahko

ustimenim ali pa pismenim potom. Potrebne tiskovine za tako zglasitev se dobivajo pri vseh občinskih uradih. Odpošiljatev takih izpolnjenih tiskovin na občinske urade je poštine prosta.

V mestu Gorici stanujoče osebe, podvržene plačevanju vojaške takse se imajo zglasiti na tuk. municipiju IV. oddelek do 31. januarja 1911. Za osebe, ki se ne bi zglasile do tega časa, se bode odmerila vojaška taksa na podlagi podatkov, ki so oblasti znani ali pa ki si jih pridobi potom poizvedovanj. —

Velike goljufije na škodo „Avstro-Amerikane“. — Pred par dnevi so v Trstu aretirali koj po prihodu parnika „Alice“ iz Amerike kapitana Ivančića, štiri druge uslužbenca na parniku in dva potovalca. Te aretacije so vzbudile veliko senzacijo v pomorščakijskih krogih. Aretacija se je izvršila zaradi goljufij, ki so se izvršile na parniku; denar, ki so ga plačevali potovalci za prevoznjo in tudi denar za prevoz blaga je izginjal namesto v kaso ladije v žepe omenjenih oseb.

Stanko Vrazova slavnost v Belgradu. — Društvo „Slovenski Jug“ v Belgradu priredi v proslavo stoletnice Stanka Vraza javno predavanje, na katerem se bodo recitirale tudi nekatere Vrazove pesmi, ki govore o slogi Hrvatov in Srbov.

Premestitev dalmatinskega namestništva iz Zadra. — Prava Crvena Hrvatska javlja, da ima vlada namen, da premesti dalmatinsko namesništvo iz Zadra v Dubrovnik.

Naredniki — realci. — Iz Mostarja javljajo: Naredniki tukajšnje posadke so dne 12. decembra jeli obiskovati večerne kurze za nižjo realko, ki se vrše v gimnazijskem poslopju. Poučujejo na teh kurzih gimnazijski profesorji. Te kurze obiskuje 50 narednikov, ki bodo nato po dveh letih polagali izpit za nižjo realko.

Na Hrvaško-Slavonskem je zdaj 2.693.066 prebivalcev. Zagreb sam ima 78.932 ljudi.

Afera Wolf-Metternich. — Grof Wolf-Metternich, katerega so pred par dnevi aretirali zaradi sleparij pri igri in katerega afera razburja zlasti visoke plemiške kroge in ki je zlasti neprijetna za nemško diplomacijo, ker je grof Wolf-Metternich nečak nemškega poslanika v Londonu, bo v torek ali sredo izroččen nemškemu sodišču.

Dannadan prihaja v javnost vedno več obtežilnih momentov, ki vsi govore, da je grof Wolf-Metternich kreditni slepar en gross.

Drobfinice.

Električni stethoskop. — Angleški inženir M. S. Browne je izumil električni stethoskop. S pomočjo tega stethoskopa se znatno pojačuje glas bijanja srca ali šumenja drugih notranjih organov. S tem aparatom je možno konstatirati bolezn srca že v prvem početku. Udarce srca se čuje dvajsetkrat močnejše, nego brez tega aparata in jih čujejo vsi, ki se nahajajo v bližini bolnika. Ako se aparat spoji s telefonom, tedaj se zamore bijanje srca čuti v veliki daljavi. Zdravniški specialist ima torej sredstvo, da čuje bolnika, ne da bi ga videl.

Najstarejši mož sveta umrl. — V Sofijskem predmestju Brakjovcih je umrl poljedelec Kiro Paunov, ki je bil pač najstarejši mož na svetu. Star je bil 130 let in je živel v 18., 19. in 20. stoletju. Na Bolgarskem niso stoletni starci nič posebno redkega.

Rešilno društvo za pijance so ustanovili na Holandskem. Imenuje se liga proti pijanosti. Tej ligi je namen spraviti pijance domov. Tarif: Kdor spravi 1 pijanca domov 75 v, če se ga spravi s prijaznim nagovarjanjem 1 K, na nosilnici 1 K 50 v, v vozičku 1 K 75 v, na rokah 1 K 90 v, vozu, upreženim z oslom 2 K 50 v.

V znanje!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da imam v zalogi

veliko izbero
izgotovljenih čevljev

lastnega izdelka za moške in

— ženske —

PETER COTIČ,

čevljarska delavnica

Gorica - Raštelj 32 - Gorica.

Sadnega drevja

več tisoč krepko raslih jablan, hrušk, črešenj, breskev, dobrih vrst. Bilf 30.000 zavarovano najbolje Montikole in Riparije odda po ugodni ceni „Vinarsko sadjarsko društvo“ v Rihenberku.

Klobučar M. Horvat

v Gorici

Gosposka ulica št. 12

ima v svoji zalogi najraznovrstnejše klobuke: mehke, trde in cilindre po najnižjih cenah. V zalogi ima najboljšo kožukovino za ovratnike in notranjo prevleko sukenj itd. — Kožuhovino kupuje po najvišjih dnevnih cenah. Priporoča se p. n. občinstvu v mestu in na deželi zlasti pa preč. duhovščini.

Postrežba strogo poštna.

Opozorjamo

na novo vrsto valjanik „Pekatef“, enako doma delanim za juho in prikuho. Vdobivajo se le v rumenih ovojih po 1/2 kg v najfinejših kakovostih s napisom in sliko:

»Štiri rumenjaki«
»Osem rumenjakov«.

Edina slovenska kislavoda

Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izborno zdravilo

za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezn v ledvicah in mehuru ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilna, temveč tudi osvežujoča

namizna kislavoda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbništvu Tolstovrške slatine, pošta Guštanj (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene Slovinci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kislavodo.

Kdor išče, najde v Herderjevem leksikonu

(8 zvezkov, 120 K)

zanesljivo in priročno pojasnila o vsem, kar se pripeti v naravi in v duševnem življenju. — Dobi se na mesečne obroke po 4 K pri zalogi

B. HERDER, Dunaj

I. Wollzeile 33.

Tovarna kavnih su- v Veliki - Kaniži se
rogatov nahaja sedaj po
„PATRIJA“ strokovni pripravi
 ter prinaša vse njene
 izdelke v novi, — — —
poboljšani kakovosti v konsum, kakor to
 vsakem zaboječku in
 v zavoj u prilepljena
 pečatna znamka iz-
 kazuje. — — — — —
 Prosimo cenjene go-
 spođe trgovce in po-
 užitnike za blago-
 voljno preizkušnjo
 tega — — — — —
 -- novega izdelka. --
 Velespoštovajem —
 „PATRIA“, tovarna
 kavnih surogatov. —

Priporočamo našim gospodinjam **pravi :FRANCKOV:**
 kavni pridatek z tovarniško znamko :kavni mlinček:
 iz zagrebške tovarne.

št. 1161, 12: 9 IL. V.

Kemična čistilnica in barvalnica.

Marsikdo ne ve, da se nahaja v Gorici
 Filialka kemične čistilnice in barvalnice

ALBIN BOEGANA iz Trsta,

kjer se pere, čisti in barva vsakovrstno blago,
 moške in ženske obleke, pregrinjala, kožuhovine itd.
 Izdeluje se na parno silo. Močenje sukna, pranje
 in kodranje peres. — Za barvanje se uporabljajo
 le take barve, ki so vstrajne in se dajo prati.

Cene zmerne.

Za obila naročila se priporoča zastopnik

Anton Jug,
 ulica Vetturini šte. 3.

Kako se obranimo želodčnih bolečin?!

Takim boleznim, na katerih trpi dandanašnje človeštvo, se pride vspešno v
 okom ter se jim more energično nasprotovati s tem, da se pravočasno uporablja

Dr. Engel-nov nektar.

Kajti
 močan želodec in dobra prebava tvorijo temelj zdravemu telesu. Kdor hoče svoje
 zdravje ohraniti tudi do starosti, naj uporablja po svojih izvrstnih uspehih slaviti

Dr. Engel-nov nektar.

Ta pijača, ki je izdelana iz izvrstnih zeliščnih sokov in iz vina, vpliva vsled
 svojega vestnega izdelovanja jako dobrodelno na prebavo liki želodčni liker, oziroma
 želodčno vino ter nima nikakih škodljivih posledic.

Tako zdravi kakor bolni lahko uživajo ta nektar, brez da bi škodovali svo-
 jemu zdravju. Nektar vpliva pri pametni uporabi pospešujoče na prebavo in vzbud-
 ljivo na tvoritev sokov.

Zato se priporoča vžitek

Dr. Engel-novega nektarja

vsem, ki si hočejo ohraniti zdrav želodec.

Nektar je dobro sredstvo proti želodčnemu katarju, krču, bolečinam, težki pre-
 bavi ali zasliženju. Ravnotako ne dopusti nektar, da se dobi zaprtje ali stisko ali ko-
 lične bolečine ali srčno utripanje, ohrani temveč dober sem in živahen tek, zabra-
 njuje torej nespečnost, duševno motenje, glavobol in nervozno utrujenost.

V širokih slogih ljudstva razširjen nektar vzdržuje veselost in veselje do
 življenja.

Nektar se dobiva po 3 K in 4 K steklenica v lekarnah sledečih krajev:
 Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Dolgopolje, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor.
 Idrija, Tolmin, Kanal, Videm, Palna, Červinjan, Oglej, Fiumičel, Gradež, Sežana,
 Vipava, Postojna, Milj, Trst itd., kakor tudi v lekarnah v vseh večjih in manjših
 krajih Goriško-Gradiščanske in sosednih dežel. Tudi razpošiljajo lekarni v Gorici 3
 ali več steklenic nektarja po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

DR. ENGEL-NOV NEKTAR.

Moj nektar ni nobeno tajno sredstvo, njegove sestavine so: samos 200, vino
 malaga 200, vinski štrkljaj 50, glicerina 100, črno vino 100, sok jerebrike 100, čre-
 šnjev sok 200, brinje 30 in mnogo drugih zelišč. Te sestavine se pomešajo.

Prva in edina slovenska kleparska
 delavnica v Gorici, ul. sv. Ivana št. 11.

se toplo priporoča za vsa stavbena in
 galanterijska dela za cerkve in stolpe,
 katere napravi po načrtu

Josip Patek,

naslednik Karola Čufer

priporoča se tudi vsem gg. odjemalcem, posebno
 pa kmetovalcem. V zalogi ima: mehe za žveplanje,
 zadnji sistem škropilnic za vitrijol, polivalnike za
 vrte in patentirane ventilatorje za dimnike i. t. d.
 oprave se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Martin Šuligoj

urar

Gorica, ul. Barriera 43,

pri državnem kolodvoru,

ima v zalogi švicarske
 žepne in stenske ure, šiv-
 valne stroje vsakovrst-
 nih sistemov dvokolesa
 »Puch«, »Steir-waffen-
 rad«, zastopnik tovarne
 orkestrionov in gramo-

fonov. Vse pod več-
 letno garancijo.
 Priporoča se slavnemu
 občinstvu.

Hotel Trabesinger
CELOVEC — Vellkovška cesta št. 5 — CELOVEC
 se priporoča
potnikom, ki prenočujejo v Celovcu
 Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimski zakurjene sobe po 1 K do 5 K, oku-
 jedi, dobro pijačo po ceni.
Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konjo.
 Za zabavo služi
kegljišče, po zimski zakurjeno po leti sediš na **senčnatem vrtu.**
 V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno ob sredah zvečer.
Velike dvorane za shode in veselice.
 Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.
 Lastnik: Ivan Millonig.

JOSIP BONANNI
 naslednik T. Slabanja
srebrar in pozlatar v Gorici ulica Morelli 12
odlikovan z zlato svetinjo
 se priporoča vsem čč. cerkvenim oskrbništvom za
 vsakovrstna izgotovila cerkvenega orodja. Plačuje
 se tudi na obroke. Konkurenca v cenah izključena.
 Cenike gratis franko na dom.

Čevljarska zadruga v Mirnu
 naznanja sl. občinstvu, da je odprla prodaj-
 jalno svojih izdelkov na trgu sv. Antonia na
 vogalu v Rabatišče šte. 1 ter se priporoča
 za obilno naročbo. --- Ima v zalogi vsako-
 vrstnega obuvala ter sprejema naročila po
zmernih cenah.

Stojte! Kdo ne pozna tvrdke Stojte!
Kerševani & Čuk
 na Stolnem trgu (Piazza Duomo) v GORICI šte. 9?

Vsako pozna to tvrdko, ker ima na prodaj
Original Victoria šivalne stroje, ki so naj-
 boljši, najcenejši, najtrpežnejši, najlažji, ki de-
 lajo še po 10-letni uporabi brezšumno, hitro in
 točno. **Original Victoria šivalni stroji** so se
 vsem šiviljam, krojačem in drugim močno pri-
 ljubili. Vsakdo naj si ogleda pred nakupom šival-
 nega stroja
„Original Victoria“ šivalne stroje.
 Tvrdka da na razpolago učiteljico, ki poučuje
 brezplačno. Z **Original Victoria šivalnimi**
 stroji se izvršuje vsakovrstno umetno vezenje
 (rekamiranje) itd. itd.
 Ta tvrdka ima na prodaj vsakovrstno
 kmetijsko orodje: **slamorne znice, sti**
skalnice, drozgalnice (stroje za-
mastenje grozdja), pluge,
brane itd. itd.
 Ta tvrdka ima na prodaj naj-
 boljša **dvokolesa** bela, rdeča itd.
 z znamko **KERŠEVANI & ČUK**, ki jih sama izdeluje.
 Nadalje, **puške, samokrese, drugo belgijsko orožje, stre-**
ljiivo. — Potem najboljše
gramofone.
Daje na obroke.
CENIKI
 se razpošljajo
 zastonj.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem
KONJEDIĆ & ZAJEC
 GORICA v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso
 upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno
 pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne
 cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!
 Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove
 ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Pozor! Eno krono nagrado!